

Factors Affecting Non-Performing Loans of the Government Savings Bank: Bangkok Region

Thamanan Prampet^{1*} and Parinnapha Chitraphan²

¹ Master of Economics, Faculty of Economics, Ramkhamhaeng University, Thailand

² Department of Economics, Faculty of Economics, Ramkhamhaeng University, Thailand

* Corresponding author. E-mail: prampet_jubjib@hotmail.com

ABSTRACT

This article aimed to study the factors affecting non-performing loans of the Government Savings Bank (GSB), by analyzing quantitative data using secondary data were collected from the credit system of GSB for 400 outstanding debtors of GSB in Bangkok Metropolis as of December 2021. The statistics used in data analysis were logistic regression analysis with a computer program. The factors affecting non-performing loans of GSB were age, occupation, debtors' monthly income, credit types, and the collection status.

Keywords: Non-Performing Loans, Debt Management, Government Saving Bank

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตกรุงเทพมหานคร

ธมนันท์ พรหมเพชร^{1*} และ ปริณภา จิตราภรณ์²

¹ เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

² ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

* Corresponding author. E-mail: prampet_jubjib@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตกรุงเทพมหานคร ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากกลุ่มตัวอย่างจำนวนรายลูกหนี้คงเหลือของธนาคารออมสินในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้จากระบบงานสินเชื่อของธนาคารออมสิน ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2564 จำนวน 400 ราย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สมการถดถอยโลจิสติก (Logistic Regression Analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสิน ได้แก่ อายุ อาชีพ รายได้ต่อเดือนของลูกหนี้ ประภาสินเชื่อ และสถานะการเรียกเก็บ

คำสำคัญ: หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้, การบริหารจัดการหนี้, ธนาคารออมสิน

© 2023 JSSP: Journal of Social Science Panyapat

บทนำ

สินเชื่อเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งในการเป็นสื่อกลางการแลกเปลี่ยนเงินตราที่มีลักษณะเป็นสัญญาผูกพันและมีผลต่อเนื่องไปสู่อนาคต โดยจะต้องมีการไถ่ถอนหนี้สินด้วยการชำระหนี้ตามข้อผูกพันสินเชื่อ ซึ่งสินเชื่อมีบทบาทสำคัญ ทั้งด้านของผู้ผลิตในการให้มีทุนเพียงพอสำหรับการขยายตัวของการผลิตสินค้าและบริการ ซึ่งจะมีผลต่อการจ้างงาน การซื้อวัตถุดิบ และการใช้บริการในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเพิ่มขึ้น ด้านผู้บริโภคได้รับสินเชื่อทำให้สามารถนำไปใช้ในการจัดหาสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการสำหรับการดำเนินชีวิตประจำวันให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้ เช่น การใช้สินเชื่อในการซื้อบ้าน ที่ดิน และสิ่งอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวันในด้านต่างๆ สำหรับผู้ให้บริการสินเชื่อมีทั้งผู้ให้บริการที่เป็นสถาบันการเงินที่ทำหน้าที่ให้บริการทางการเงิน เช่น การรับฝาก - ถอนเงิน การให้สินเชื่อ การรับชำระเงิน และธุรกรรมทางการเงินอื่นๆ ตามที่ได้รับอนุญาตแก่ลูกค้าไม่ว่าจะเป็นประชาชนทั่วไป บริษัท ห้างร้าน หรือหน่วยงานราชการ ซึ่งประกอบธุรกิจสถาบันการเงินภายใต้พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 และ ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นผู้กำกับดูแล โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ (Commercial Bank) บริษัทเงินทุน (Finance Company) และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ (Credit Fancier Company) ส่วนผู้ให้บริการที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (Non-bank) ส่วนใหญ่เป็นบริษัทจำกัดที่จดทะเบียนกับกระทรวงพาณิชย์ ได้แก่ ผู้ให้บริการบัตรเครดิต ผู้ให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคล ภายใต้การกำกับ ผู้ให้บริการสินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบธุรกิจภายใต้การกำกับ (นาโนไฟแนนซ์) ผู้ให้บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) และผู้ให้บริการด้านการแลกเปลี่ยนเงินหรือโอนเงินตราต่างประเทศ (ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2564)

ด้านความต้องการสินเชื่อในประเทศไทยในปี พ.ศ. 2564 จากรายงานผลการสำรวจภาวะและแนวโน้มสินเชื่อในไตรมาสที่ 2 ของปี 2564 ของธนาคารแห่งประเทศไทย พบว่าความต้องการสินเชื่อของภาคธุรกิจเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งธุรกิจขนาดเล็กที่เป็น SMEs และธุรกิจใหญ่ที่ต้องการสินเชื่อเพื่อนำไปใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนภายในธุรกิจและเพื่อผลิตสินค้าคงคลัง โดยกลุ่มลูกหนี้ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มลูกหนี้รายเดิมที่ขอสินเชื่อผ่านธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่เป็นหลัก สำหรับไตรมาสที่ 3 ของปี 2564 ธุรกิจขนาดใหญ่และ SMEs ยังคงมีแนวโน้มความต้องการสินเชื่อเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยเฉพาะธุรกิจภาคบริการ ธุรกิจส่งออก และสินเชื่อโครงการ (Project finance) อย่างไรก็ตาม สถาบันการเงินซึ่งเป็นผู้ให้บริการสินเชื่อ

มีความระมัดระวังในการให้สินเชื่อแก่ธุรกิจขนาดใหญ่ แต่มีการผ่อนคลายมาตรฐานการให้สินเชื่อธุรกิจ SMEs ลง ดังนั้นในภาพรวมของอัตราการอนุมัติสินเชื่อจึงมีจำนวนลดลงจากไตรมาสก่อน โดยสถาบันการเงิน (ส.ง.) ได้พิจารณาการอนุมัติสินเชื่อธุรกิจ จากปัจจัยภาวะเศรษฐกิจและคุณภาพหลักประกันเป็นหลัก ด้านความต้องการสินเชื่อของภาคครัวเรือนในไตรมาสที่ 2 ของปี 2564 ลดลงในหลายบริการ ได้แก่ สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย สินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ เป็นต้น ซึ่งความต้องการสินเชื่อที่ลดลงมาจากความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่ปรับลดลงตามสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ระลอกใหม่ส่งผลให้ผู้ประกอบการชะลอการเปิดโครงการใหม่และลดกิจกรรมส่งเสริมการขาย และสำหรับไตรมาสที่ 3 ของปี 2564 ภาคครัวเรือนมีแนวโน้มต้องการสินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่ออุปโภคบริโภคอื่นเพิ่มขึ้น เพื่อใช้จ่ายทั่วไปและบริหารสภาพคล่อง (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2564)

ธนาคารออมสินซึ่งเป็นหนึ่งในสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่ทำหน้าที่เป็นสถาบันที่ให้บริการทางการเงินในการรับฝากเงิน การให้สินเชื่อ การรับชำระหนี้ และธุรกรรมทางการเงินอื่น ๆ ผ่านช่องทางที่หลากหลาย ได้แก่ ผ่านสาขาของธนาคาร ที่มีให้บริการทั่วประเทศ ผ่านช่องทางออนไลน์ Internet Banking และตัวแทนให้บริการของธนาคาร สำหรับการให้บริการด้านสินเชื่อเป็นอีกหนึ่งธุรกรรมสำคัญของธนาคารที่เป็นแหล่งที่มาของรายได้ โดยธนาคารจะได้รับผลตอบแทนในรูปแบบของค่าธรรมเนียมในการให้บริการทางการเงินและดอกเบี้ยจากการให้สินเชื่อ

ตารางที่ 1 ข้อมูลเงินให้สินเชื่อ รายได้ดอกเบี้ย และ NPLs ของธนาคารออมสินในระหว่าง ปี พ.ศ. 2560 - 2564

ปี พ.ศ.	เงินให้สินเชื่อ (ล้านบาท)	รายได้ดอกเบี้ย (ล้านบาท)	NPLs (ร้อยละ)	NPLs (ล้านบาท)
2560	2,014,123	104,302	2.05	41,289.52
2561	2,111,899	102,701	2.81	59,344.36
2562	2,152,718	103,359	2.65	57,047.03
2563	2,159,241	92,815	2.13	45,991.83
2564	2,270,281	88,364	2.49	56,496.00

จากตารางที่ 1 แสดงข้อมูลเงินให้สินเชื่อ รายได้ดอกเบี้ย และ NPLs ของธนาคารออมสินในระหว่างปี พ.ศ. 2560 - 2564 จะเห็นได้ว่า เงินให้สินเชื่อของธนาคารออมสินในปีพ.ศ. 2560 ถึง 2564 มีจำนวนเงินให้สินเชื่อเพิ่มขึ้น แต่รายได้ดอกเบี้ยกลับลดลง ทั้งนี้ การให้สินเชื่ออาจจะมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธนาคารได้ทั้งด้านบวกและลบ หากการพิจารณาสินเชื่อของธนาคารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพก็จะส่งผลดีกับธนาคารและในทางกลับกันหากการพิจารณาสินเชื่อด้วยคุณภาพ การเรียกเก็บหนี้คืนไม่เป็นไปตามเป้าอาจจะส่งผลให้เกิดการค้างชำระหนี้ของลูกค้าหนี้สินเชื่อและกลายเป็นปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs)

ดังนั้น การเกิดสินเชื่อที่ด้วยคุณภาพในปริมาณมากของธนาคาร นอกจากจะส่งผลกระทบต่อทำให้เกิดปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) แล้ว ธนาคารยังต้องกันสำรองหนี้สงสัยจะสูญหรือค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้นตามเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย หากธนาคารมีการกันสำรองหนี้สงสัยจะสูญเป็นจำนวนมากก็จะส่งผลกระทบต่อผลกำไรของธนาคารจนผลการดำเนินงานของธนาคารขาดทุน จะส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องและความมั่นคงของธนาคารได้ จากข้อมูลสถิติทางการเงินที่สำคัญของธนาคารออมสินในช่วงปี พ.ศ. 2560 ถึง พ.ศ. 2564 ตามตารางข้างต้นที่แสดงมูลค่าการให้สินเชื่อ ร้อยละ NPLs และจำนวนเงิน NPLs ในแต่ละปีเห็นได้ว่ามูลค่าการให้สินเชื่อสูงขึ้นทุกปีนั้นอาจเพราะมีเรื่องสินเชื่อบางตัวที่ทางกระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทย ให้ธนาคารออมสินสนับสนุนเสริมสภาพคล่องกับลูกค้าทั้ง 3 กลุ่มของธนาคารที่ได้รับความเดือดร้อน และในเวลาเดียวกันก็ให้ธนาคารออมสินออกมาตรการที่จะช่วยเหลือลูกค้าในการพักชำระหนี้จึงทำให้ NPLs ของธนาคารไม่ได้สูงขึ้นตามไปด้วยในแต่ละปีซึ่งเห็นได้จากตารางข้างต้น

อย่างไรก็ตาม จากข้อมูลข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินเพื่อใช้ในการประเมินความน่าจะเป็นในการก่อให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ อีกทั้งเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ข้อมูลก่อนที่ธนาคารจะปล่อยสินเชื่อในแต่ละครั้ง และธนาคารสามารถประเมินความเสี่ยงของลูกค้าในแต่ละรายได้ โดยเน้นศึกษาข้อมูลลูกค้าในเขตพื้นที่จังหวัดกรุงเทพมหานครเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีประชากรแฝง ดังนั้น หากเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ อาจจะทำให้ลูกค้าทั้งหลักประกัน หรือหนีกลับภูมิลำเนาจึงทำให้การติดตามลูกหนี้ในกลุ่มนี้มาชำระหนี้เป็นไปได้ยากกว่าปกติ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตกรุงเทพมหานคร

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาและเชิงปริมาณ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสิน ได้แก่ ลูกค้าสินเชื่อทุกประเภทของธนาคารออมสินในเขตกรุงเทพมหานครที่มีการค้างชำระตั้งแต่ 1 งวดขึ้นไป เนื่องจากเป็นจุดเริ่มต้นที่อาจนำไปสู่การเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ โดยเป็นจำนวนรายลูกค้าที่คงเหลือ ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2564 ในฐานข้อมูลในระบบงานสินเชื่อบน Website ของธนาคารออมสิน รายละเอียดตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนลูกหนี้สินเชื่อคงเหลือในเขตกรุงเทพมหานคร ข้อมูล ณ ธันวาคม 2564

ชั้นที่	ลูกหนี้ค้างชำระ(งวด)	การจัดชั้น	ประเภทของหนี้	จำนวนราย
1	ไม่ค้างชำระ	-	PL	-
2	ไม่เกิน 1 งวด	ปกติ	PL	476,336
3	มากกว่า 1 งวด ไม่เกิน 3 งวด	กล่าวถึงเป็นพิเศษ	PL	29,141
4	มากกว่า 3 งวด ไม่เกิน 6 งวด	ต่ำกว่ามาตรฐาน	NPL	26,627
5	มากกว่า 6 งวด ไม่เกิน 12 งวด	สงสัย	NPL	72,370
6	มากกว่า 12 งวด ขึ้นไป	สงสัยจะสูญ	NPL	23,679

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้คำนวณจากลูกหนี้สินเชื่อคงเหลือของธนาคารออมสินในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวน 628,153 ราย จากระบบงานสินเชื่อบน Website ของธนาคารออมสิน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 มีค่าความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 0.05 ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e^2)}$$

โดยกำหนดให้

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ระดับความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ (ร้อยละ)

แทนค่าในสูตรข้างต้น

$$n = \frac{628,153}{1 + 628,153(0.05^2)} = 399.75 \text{ ราย} = 400 \text{ ราย}$$

เพราะฉะนั้น จากการคำนวณจำนวนตัวอย่างข้างต้น จะใช้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา จำนวน 400 ตัวอย่าง ได้แก่ ข้อมูลลูกหนี้ปกติจำนวน 200 รายและข้อมูลลูกหนี้ที่มีปัญหาค้างชำระเกินกว่า 3 เดือนติดต่อกัน อีก 200 ราย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสิน โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากระบบงานสินเชื่อของธนาคารออมสิน ซึ่งเป็นจำนวนรายลูกหนี้คงเหลือ ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2564 ของธนาคารออมสินในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 ราย โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สมการถดถอยโลจิสติก (Logistic Regression Analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือนของลูกหนี้ เป็นปัจจัยที่มีนัยสำคัญทางสถิติต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสิน

3.2 ปัจจัยด้านสินเชื่อ ได้แก่ วงเงินกู้ที่ได้รับ ระยะเวลาผ่อนชำระทั้งหมด ระยะเวลาผ่อนชำระ ประเภทสินเชื่อ และสถานะการเรียกเก็บ เป็นปัจจัยที่มีนัยสำคัญทางสถิติต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสิน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากระบบงานสินเชื่อของธนาคารออมสิน ซึ่งเป็นจำนวนรายลูกหนี้คงเหลือ ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2564 ของธนาคารออมสินในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 ราย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

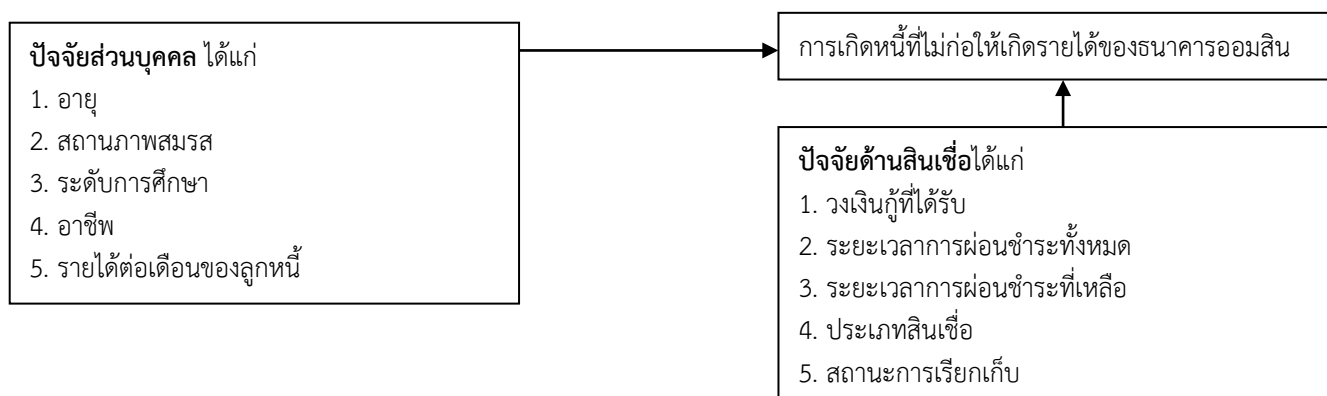
การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative analysis) เป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสิน ซึ่งได้แก่ รายได้ต่อเดือนของลูกหนี้ วงเงินกู้ที่ได้รับ ระยะเวลาการผ่อนชำระที่เหลือสัดส่วนเงินผ่อนชำระต่อรายได้ ประเภทสินเชื่อ สถานะการเรียกเก็บ จำนวนผู้กู้ โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสมการถดถอยโลจิสติก (Logistic Regression Analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สำหรับกรอบแนวคิดในการวิจัยผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง มาประยุกต์เพื่อกำหนดตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ได้ดังนี้

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วยอายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาอาชีพ รายได้ต่อเดือนของลูกหนี้ และปัจจัยด้านสินเชื่อ ประกอบด้วยวงเงินกู้ที่ได้รับ ระยะเวลาการผ่อนชำระทั้งหมด ระยะเวลาการผ่อนชำระที่เหลือ ประเภทสินเชื่อ สถานะการเรียกเก็บ โดยข้อมูลในส่วนนี้ผู้วิจัยประยุกต์จากนโยบาย 6 C's เพื่อการวิเคราะห์สินเชื่อ ซึ่งผู้วิจัยเลือกใช้คุณสมบัติผู้ขอสินเชื่อ (Character) ความสามารถในการชำระหนี้ (Capacity) เงินทุน (Capital) หลักประกัน (Collateral)

ส่วนตัวแปรตาม คือ การเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสิน ตามกรอบแนวคิดในภาพที่ 1



ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแบบในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสิน ด้วยแบบจำลอง Logit Model แสดงเป็นสมการได้ดังนี้

$$\ln\left(\frac{NPLs}{1-NPLs}\right) = \beta_0 + \beta_1 \text{GENDER} + \beta_2 \text{AGE} + \beta_3 \text{STATUS} + \beta_4 \text{EDU} + \beta_5 \text{OCC} + \beta_6 \text{INC} + \beta_7 \text{CREDIT LIMIT} + \beta_8 \text{NOP} + \beta_9 \text{TIME} + \beta_{10} \text{LOAN} + \beta_{11} \text{HTP} + u_i$$

ตารางที่ 3 นิยามและการวัดตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสิน

ตัวแปร	ความหมาย	รายละเอียดตัวแปร
ตัวแปรตาม		
NPLs	การเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้	ตัวแปรหุ่น กำหนดให้ 0 = ไม่เป็น NPLs, 1 = เป็น NPLs
ตัวแปรอิสระ		
GENDER	เพศ	ตัวแปรหุ่น กำหนดให้ 0 = เพศหญิง, 1 = เพศชาย
AGE	อายุ	หน่วยเป็นปี
STATUS	สถานภาพสมรส	ตัวแปรหุ่น กำหนดให้ 0 = โสด, 1 = สมรส
EDU	ระดับการศึกษา	ตัวแปรหุ่น กำหนดให้ 0 = ปริญญาตรี, 1 = ต่ำกว่าปริญญาตรี
OCC	อาชีพ	ตัวแปรหุ่น กำหนดให้ 0 = อาชีพที่มีรายได้ประจำ ได้แก่ ข้าราชการและลูกจ้างในหน่วยงานรัฐ, ประกอบวิชาชีพเฉพาะ, พนักงานและลูกจ้างในบริษัท 1 = อาชีพที่ไม่มีรายได้ประจำ ได้แก่ ผู้ประกอบธุรกิจ/เจ้าของกิจการ, เกษตรกร ประกอบอาชีพอิสระ, ผู้รับจ้างทั่วไป/ผู้ใช้แรงงาน
INC	รายได้ต่อเดือนของลูกหนี้	ตัวแปรหุ่น กำหนดให้ 0 = รายได้มากกว่า 20,000 บาท 1 = รายได้น้อยกว่า 20,000 บาท
CREDIT LIMIT	วงเงินกู้ที่ได้รับ	หน่วยเป็นบาท
NOP	Number of payment ระยะเวลาทุกงวด	หน่วยเป็นปี
TIME	ระยะเวลาที่ค้างเหลือ	หน่วยเป็นปี
LOAN	ประเภทสินเชื่อ	ตัวแปรหุ่น กำหนดให้ 0 = สินเชื่อที่มีหลักประกัน ได้แก่ สินเชื่อเคหะ, สินเชื่อไทรทอง, สินเชื่อห้องแถว 1 = สินเชื่อที่ไม่มีหลักประกัน ได้แก่ ธปช. เพื่อแก้ไขหนี้ในระบบ (PSA), สินเชื่อธนาคารประชาชน, สินเชื่อเพื่อพัฒนากลุ่มอาชีพ, สินเชื่อสวัสดิการ, สินเชื่อพัฒนาองค์กรชุมชน (รายบุคคล), ธปช. เพื่อผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ (PSA)
HTP	สถานะการเรียกเก็บ	ตัวแปรหุ่น กำหนดให้ 0 = ชำระผ่านหน่วยงาน 1 = ชำระด้วยตัวเอง/หักบัญชีเงินฝากอัตโนมัติ

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตกรุงเทพมหานคร

1.1 ลักษณะทั่วไปของลูกค้าหนี้สินเชื่อธนาคารออมสิน

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปในด้านปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ลูกค้าส่วนใหญ่ของธนาคารออมสินเป็นเพศชาย มีอายุตั้งแต่ 23 – 83 ปี ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส มีการศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพของลูกค้าหนี้สินเชื่อส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบธุรกิจ/เจ้าของกิจการ มีรายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่เท่ากับ 10,001 – 20,000 บาท ตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ลักษณะทั่วไปของลูกค้าหนี้สินเชื่อธนาคารออมสิน

	ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	หญิง	153	38.25
	ชาย	247	61.75
	รวม	400	100
อายุ ค่าเฉลี่ย 49.8575 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 9.41 ค่าต่ำสุด 23 ค่าสูงสุด 83	23 – 30	7	1.75
	31 – 40	64	16.00
	41 – 50	144	36.00
	51 ขึ้นไป	185	46.25
	รวม	400	100
สถานภาพสมรส	โสด	15	3.75
	สมรส	385	96.25
	รวม	400	100
ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	55	13.75
	ปริญญาตรี	345	86.25
	รวม	400	100
อาชีพ	เกษตรกร	14	3.50
	ข้าราชการและลูกจ้างในหน่วยงานของรัฐ	96	24.00
	ประกอบวิชาชีพเฉพาะ	1	0.25
	ประกอบอาชีพอิสระ	44	11.00
	ผู้ประกอบการ/เจ้าของกิจการ	172	43.00
	ผู้รับจ้างทั่วไป/ผู้ใช้แรงงาน	36	9.00
	พนักงานและลูกจ้างในบริษัท	37	9.25
	รวม	400	100.00
รายได้ต่อเดือนของลูกค้าหนี้	1 – 10,000	21	5.25
	10,001 – 20,000	111	27.75
	20,001 – 30,000	86	21.50
	30,001 – 40,000	44	11.00
	40,001 – 50,000	32	8.00
	50,001 ขึ้นไป	106	26.50
	รวม	400	100.00

ในส่วนของผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปในด้านปัจจัยด้านสินเชื่อ พบว่า ลูกหนี้สินเชื่อได้รับวงเงินกู้ตั้งแต่ 10,000 บาท ถึง 5,255,000 บาท มีระยะเวลาการผ่อนชำระทั้งหมด ตั้งแต่ 2 ปี ถึง 32 ปี โดยมีระยะเวลาการผ่อนชำระที่เหลือ ตั้งแต่ 1 ปี ถึง 28 ปี โดยสินเชื่อธนาคารประชาชน เป็นสินเชื่อที่มีลูกหนี้มากที่สุดจำนวน 125 ราย และสถานะการเรียกเก็บเป็นการชำระโดยการหักบัญชีเงินฝากอัตโนมัติ ตามตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยด้านสินเชื่อของลูกหนี้สินเชื่อธนาคารออมสิน

	ปัจจัยด้านสินเชื่อ	จำนวน	ร้อยละ
วงเงินกู้ของลูกหนี้	10,000 – 200,000	167	41.75
ค่าเฉลี่ย 592,428.30	200,001 – 1,000,000	104	26.00
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 862,189.5	1,000,001 ขึ้นไป	129	32.25
ค่าต่ำสุด 10,000	รวม	400	100.00
ค่าสูงสุด 5,255,000			
ระยะเวลาในการผ่อนชำระทั้งหมด	1 - 10	145	36.25
ค่าเฉลี่ย 14.64	11 - 30	254	63.50
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7.81	31 ขึ้นไป	1	0.25
ค่าต่ำสุด 2	รวม	400	100.00
ค่าสูงสุด 32			
ระยะเวลาในการผ่อนชำระที่เหลือ	1 - 10	303	75.75
ค่าเฉลี่ย 7.14	11 - 30	97	24.25
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.32	รวม	400	100
ค่าต่ำสุด 1			
ค่าสูงสุด 28			
ประเภทสินเชื่อ	สินเชื่อเคหะ	113	28.25
	สินเชื่อโทรทอง	69	17.25
	สินเชื่อห้องแถว	11	2.75
	รพช.เพื่อแก้ไขหนี้ในระบบ(PSA)	24	6.00
	รพช.เพื่อผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ(PSA)	13	3.25
	สินเชื่อธนาคารประชาชน	125	31.25
	สินเชื่อพัฒนาองค์กรชุมชน (รายบุคคล)	3	0.75
	สินเชื่อเพื่อพัฒนากลุ่มอาชีพ	25	6.25
	สินเชื่อสวัสดิการ	17	4.25
	รวม	400	100.00
สถานะการเรียกเก็บ	ชำระผ่านหน่วยงาน	34	8.50
	ชำระด้วยตนเอง	57	14.25
	ชำระโดยการหักบัญชีเงินฝากอัตโนมัติ	309	77.25
	รวม	400	100.00

1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสิน

ตารางที่ 6 ตัวแปรที่ส่งผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสิน

NPLs	Coef.	z	P> z	Odds Ratio	Marginal effect
GENDER	0.16	0.65	0.51	1.17	0.04
AGE	-0.04	-2.65	0.01	0.96	-0.01
STATUS	0.39	0.61	0.55	1.48	0.10
EDU	0.28	0.71	0.48	1.32	0.07
OCC	0.74	2.70	0.01	2.09	0.18
INC	-1.32	-4.49	0.00	0.27	-0.31
CREDIT LIMIT	0.00	-0.50	0.61	1.00	0.00
NOP	0.00	0.14	0.89	1.00	0.00
TIME	0.00	0.10	0.92	1.00	0.00
LOAN	0.71	2.45	0.01	2.04	0.18
HTP	1.33	2.52	0.01	3.77	0.30

1.2.1 เพศ (GENDER กำหนดให้เพศหญิงมีค่าเป็น 0 และเพศชายมีค่าเป็น 1) ลูกหนี้มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวก และมีค่า Marginal effect เท่ากับ 0.04 หมายความว่ากลุ่มลูกหนี้เพศชายส่งผลให้เกิด NPLs สูงกว่ากลุ่มลูกหนี้เพศหญิง

1.2.2 อายุ (AGE) ลูกหนี้มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นลบ และมีค่า Marginal effect เท่ากับ -0.01 หมายความว่า ถ้าอายุเพิ่มขึ้น 1 ปี ส่งผลให้การเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ลดลงเท่ากับ 0.01

1.2.3 สถานภาพสมรส (STATUS) กำหนดให้โสด มีค่าเท่ากับ 0 และสมรส มีค่าเท่ากับ 1) ลูกหนี้มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวก และมีค่า Marginal effect เท่ากับ 0.10 หมายความว่า ลูกหนี้ที่มีสถานภาพสมรส ส่งผลให้เกิด NPLs สูงกว่าลูกหนี้ที่มีสถานะภาพโสดเท่ากับ 0.10

1.2.4 ระดับการศึกษา (EDU กำหนดให้ปริญญาตรี มีค่าเท่ากับ 0 และต่ำกว่าปริญญาตรี มีค่าเท่ากับ 1) ลูกหนี้ มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวกและมีค่า Marginal effect เท่ากับ 0.07 หมายความว่า ลูกหนี้ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีส่งผลให้เกิด NPLs สูงกว่าลูกหนี้ที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี

1.2.5 อาชีพ (OCC กำหนดให้อาชีพที่มีรายได้ประจำ ได้แก่ ข้าราชการและลูกจ้างในหน่วยงานรัฐ ประกอบวิชาชีพเฉพาะ และพนักงานและลูกจ้างในบริษัท มีค่าเท่ากับ 0 และอาชีพที่ไม่มีรายได้ประจำ ได้แก่ ผู้ประกอบธุรกิจ / เจ้าของกิจการ เกษตรกร ประกอบอาชีพอิสระ และผู้รับจ้างทั่วไป / ผู้ใช้แรงงาน มีค่าเท่ากับ 1) ลูกหนี้มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวก และมีค่า Marginal effect เท่ากับ 0.18 หมายความว่าลูกหนี้ที่ประกอบอาชีพที่ไม่มีรายได้ประจำ ส่งผลให้เกิด NPLs สูงกว่าลูกหนี้ที่มีประกอบอาชีพมีรายได้ประจำ

1.2.6 รายได้ต่อเดือนของลูกหนี้ (INC กำหนดให้รายได้มากกว่า 20,000 บาท มีค่าเท่ากับ 0 รายได้น้อยกว่า 20,000 บาทมีค่าเท่ากับ 1) ลูกหนี้มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นลบและมีค่า Marginal effect เท่ากับ -0.31 หมายความว่า ถ้ารายได้ต่อเดือนของลูกหนี้เพิ่มขึ้น 1 บาท ส่งผลให้การเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ลดลงเท่ากับ 0.31

1.2.7 วงเงินกู้ที่ได้รับ (CREDIT LIMIT) ลูกหนี้มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นลบและมีค่า Marginal effect เท่ากับ 1.87 หมายความว่า ถ้าวงเงินกู้ที่ได้รับเพิ่มขึ้นส่งผลให้การเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ลดลงเท่ากับ 1.87

1.2.8 ระยะเวลากู้ทั้งหมด (NOP) ลูกหนี้มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวกและมีค่า Marginal effect เท่ากับ 0.001 หมายความว่า ถ้าระยะเวลากู้ทั้งหมดเพิ่มขึ้น 1 ปีส่งผลให้การเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.001

1.2.9 ระยะเวลากู้คงเหลือ (TIME) ลูกหนี้มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวกและมีค่า Marginal effect เท่ากับ 0.001 หมายความว่า ถ้าระยะเวลากู้คงเหลือเพิ่มขึ้น 1 ปี ส่งผลให้การเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.001

1.2.10 ประเภทสินเชื่อ (LOAN กำหนดให้ตัวแปรหุ่น กำหนดให้ สินเชื่อที่มีหลักประกัน ได้แก่ สินเชื่อเคหะ, สินเชื่อโทรทอง, สินเชื่อห้องแถว มีค่าเท่ากับ 0 และสินเชื่อที่ไม่มีหลักประกัน ได้แก่ สินเชื่อ ธปช.เพื่อแก้ไขหนี้ในระบบ (PSA), สินเชื่อธนาคารประชาชน, สินเชื่อเพื่อพัฒนากลุ่มอาชีพ, สินเชื่อสวัสดิการ, สินเชื่อพัฒนาองค์กรชุมชน (รายบุคคล), สินเชื่อ ธปช.เพื่อผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ(PSA) มีค่าเท่ากับ 1) ลูกหนี้มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวกและมีค่า Marginal effect เท่ากับ 0.18 หมายความว่า ลูกหนี้สินเชื่อไม่มีหลักประกันส่งผลให้เกิด NPLs สูงกว่าลูกหนี้สินเชื่อที่มีหลักประกัน

1.2.11 สถานะการเรียกเก็บ (HTP กำหนดให้ ชำระผ่านหน่วยงาน มีค่าเท่ากับ 0 ชำระด้วยตัวเองและหักบัญชีเงินฝากอัตโนมัติ มีค่าเท่ากับ 1) ลูกหนี้มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวกและมีค่า Marginal effect เท่ากับ 0.30 หมายความว่า กลุ่มลูกหนี้ที่มีสถานะเรียกเก็บโดยชำระด้วยตัวเองและหักบัญชีเงินฝากอัตโนมัติ ส่งผลให้เกิด NPLs สูงกว่าชำระผ่านหน่วยงาน ผลการทดสอบสมมติฐาน

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบว่า อายุ อาชีพ ประเภทสินเชื่อ สถานะการเรียกเก็บ และรายได้ต่อเดือนของลูกหนี้ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยสามารถอภิปรายผลการศึกษาดังกล่าวได้ดังนี้

อายุของผู้กู้ที่สูงขึ้นส่งผลให้การเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ลดลง เนื่องจากลูกหนี้ที่มีอายุมีประสบการณ์ในการทำงานและความสามารถในการหารายได้สูงกว่าลูกหนี้ที่มีอายุน้อย สำหรับอาชีพ หากลูกหนี้ประกอบอาชีพที่ได้รับรายได้ประจำ ทำให้ลูกหนี้มีความสามารถในการชำระหนี้ได้เนื่องจากมีรายได้ที่แน่นอน และลูกหนี้ที่มีรายได้ต่อเดือนสูงขึ้น ส่งผลให้การเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ลดลง เนื่องจากรายได้ที่สูงขึ้น ทำให้ลูกหนี้มีความสามารถในการชำระหนี้มากขึ้น หรือมีรายได้ที่ครอบคลุมกับภาระหนี้ สำหรับประเภทสินเชื่อ หากลูกหนี้กู้สินเชื่อหลักประกันย่อมส่งผลให้การเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่ำกว่าสินเชื่อที่ไม่มีหลักประกัน เนื่องจากตัวลูกหนี้จะหวงแหนในหลักประกันที่ค้ำประกันไว้ โดยที่สถานะการเรียกเก็บที่มีการชำระผ่านหน่วยงานนั้น หน่วยงานมีการหักชำระหนี้ก่อนโอนเงินเดือนให้พนักงานทำให้ส่งผลให้การเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ได้น้อยกว่าชำระด้วยตัวเองหรือหักบัญชีเงินฝากอัตโนมัติ เนื่องจากในบางครั้งลูกหนี้อาจลืมชำระก็เป็นได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาก่อนหน้านี้ที่ส่งผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสิน มีความสอดคล้องกับการศึกษาของ วณิดา จันทวงศ์ (2550) ที่ได้ทำการศึกษาก่อนหน้านี้ที่มีผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ สินเชื่อเคหะธนาคารออมสิน เขตเชียงใหม่ 2 โดยผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีระดับความสำคัญในการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ได้แก่ ระดับรายได้ของครัวเรือนต่อเดือน อาชีพของผู้กู้ และนอกจากนี้ผลการศึกษาดังกล่าวยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัทมา คูทอง (2558) ที่ได้ทำการศึกษาวัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสิน: กรณีศึกษาธนาคารออมสิน เขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสิน ในเขตกรุงเทพมหานคร คือ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือนของลูกหนี้

และปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ประกอบด้วยสถานภาพสมรส เนื่องจากไม่สามารถบ่งบอกถึงความสามารถในการชำระหนี้ได้อย่างชัดเจน กล่าวคือ เราไม่สามารถบอกได้ว่าสถานะโสด สมรส มีความสามารถในการชำระหนี้ได้มากกว่ากัน ในส่วนของระดับการศึกษา ไม่สามารถบ่งบอกถึงความสามารถในการชำระหนี้ได้อย่างชัดเจน กล่าวคือ เราไม่สามารถบอกได้ว่าการศึกษาระดับใดมีความสามารถในการชำระหนี้ได้มากกว่ากัน นอกจากนี้ วงเงินกู้ที่ได้รับ, ระยะเวลากู้ทั้งหมด และระยะเวลากู้ที่เหลือนั้น ในบางครั้งวงเงินกู้ที่ได้รับ ระยะเวลากู้ทั้งหมด และระยะเวลากู้ที่เหลือ เป็นการคำนวณความสามารถในการชำระหนี้ ณ วันที่ให้กู้ บางครั้งเราอาจคิดว่าวงเงินกู้ที่ได้รับสูงจะทำให้ส่งผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้สูง แต่ในทางกลับกันยิ่งวงเงินกู้ที่ได้รับสูง ลูกหนี้เร่งหาเงินมาปดวงเงินกู้นั้นเร็วก็เป็นได้ ซึ่งมีผลเกี่ยวเนื่องกับระยะเวลากู้ทั้งหมด การคำนวณ ณ วันที่ให้กู้อาจมีระยะเวลาหลายงวด ซึ่งลูกหนี้อาจจะรีบเร่งชำระ เห็นได้ใน

กรณีสินเชื่อเคหะ วงเงินกู้ที่ได้รับสูง ระยะเวลากู้ทั้งหมดก็สูง แต่ลูกหนี้สามารถชำระหนี้ได้ในระยะเวลาไม่กี่ปี รวมทั้งระยะเวลาที่เหลือซึ่งมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตกรุงเทพมหานคร สามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ใหม่ ได้ดังนี้

1. ลูกหนี้ที่มีอายุมากมีความสามารถในการชำระหนี้มากกว่าลูกหนี้ที่ยังมีอายุน้อย ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความน่าสนใจในการปล่อยสินเชื่อครั้งถัดไปเป็นอย่างยิ่ง
2. ลูกหนี้ประกอบอาชีพที่มีรายได้ประจำมีความสามารถในการชำระหนี้มากกว่าลูกหนี้ประกอบอาชีพที่ไม่มีรายได้ประจำ บางครั้งเราอาจจะเข้าใจว่า Freelance มีจำนวนเงินที่เยอะกว่าแต่ในบางสถานการณ์ความสม่ำเสมอของรายได้มีความสำคัญกว่า
3. ลูกหนี้ที่กู้สินเชื่อที่ไม่มีหลักประกันถึงแม้ว่าจะมียอดเงินกู้ที่ได้รับน้อยกว่าลูกหนี้ที่กู้สินเชื่อที่มีหลักประกันแต่เพราะการที่ไม่มีหลักประกันให้วางแผนอาจเป็นเหตุผลให้ลูกหนี้ค้างชำระได้
4. เมื่อก่อนเราอาจเข้าใจว่าการชำระโดยการหักบัญชีเงินฝากอัตโนมัติลูกหนี้จะสามารถชำระหนี้ได้ แต่หากลูกหนี้ไม่มีเงินหรือไม่นำเงินเข้าในบัญชีนั้นๆ เราก็ไม่สามารถหักชำระหนี้ได้

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินในเขตกรุงเทพมหานคร สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ ปัจจัยส่งผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสิน ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ได้แก่ อายุ อาชีพ รายได้ต่อเดือนของลูกหนี้ ประเภหนี้เชื่อ และสถานะการเรียกเก็บ ทั้งนี้ ลูกหนี้เพศชายส่งผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มากกว่าลูกหนี้เพศหญิง และลูกหนี้ที่มีอายุน้อยส่งผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มากกว่าลูกหนี้ที่มีอายุมาก ลูกหนี้ที่ประกอบอาชีพที่ไม่มีรายได้ประจำส่งผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มากกว่าลูกหนี้ที่ประกอบอาชีพที่มีรายได้ประจำ ลูกหนี้ที่มีระดับรายได้น้อยกว่า 20,000 บาท ส่งผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มากกว่าลูกหนี้ที่มีระดับรายได้มากกว่า 20,000 บาท สินเชื่อที่ไม่มีหลักประกันส่งผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มากกว่าสินเชื่อที่มีหลักประกัน และการชำระด้วยตัวเองและหักบัญชีเงินฝากอัตโนมัติ ส่งผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มากกว่าการชำระด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสิน ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ได้แก่ อายุ อาชีพ ประเภหนี้เชื่อ สถานะการเรียกเก็บ และรายได้ต่อเดือนของลูกหนี้ ในการนี้ หากธนาคารออมสินจะพิจารณาการให้สินเชื่อควรมีนโยบาย ดังต่อไปนี้

- 1.1 ทำการขยายขอบเขตอายุผู้กู้ ให้ผู้มีอายุมากสามารถกู้ได้มากขึ้นเนื่องจากมีความสามารถในการชำระหนี้มากกว่าแต่อาจให้ผู้ค้ำประกันหรือผู้ร่วมที่มีอายุน้อยกว่าเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต
- 1.2 การพิจารณาให้สินเชื่อให้กับลูกหนี้ที่เป็นผู้ประกอบการหรือเจ้าของกิจการ อาจต้องวิเคราะห์ประสบการณ์ของธุรกิจหรือกิจการ รวมทั้งประสบการณ์ที่ดำเนินการธุรกิจหรือกิจการเหล่านั้นด้วย
- 1.3 ปัจจุบันสินเชื่อธนาคารประชาชนมีระยะเวลาให้ผ่อนได้สูงสุด 8 ปีอาจไม่เพียงพอต่อความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ ดังนั้น การพิจารณาให้สินเชื่อประเภทธนาคารประชาชน ควรเพิ่มระยะเวลาในการผ่อนชำระ

1.4 การชำระหนี้โดยการหักบัญชีเงินฝากอัตโนมัติ หากสามารถหักชำระหนี้ผ่านบัญชีเงินเดือนของลูกหนี้ได้ควรเลือกวิธีนั้นก่อน หรือหากเป็นลูกหนี้ทั่วไปที่มีรายได้อิสระควรทำความเข้าใจกับลูกหนี้ให้ชัดเจนว่าลูกหนี้ต้องทำการนำเงินฝากเข้าบัญชีของธนาคาร

1.5 การพิจารณาให้สินเชื่อให้กับลูกหนี้ที่มีรายได้ระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท ต้องมีการพิจารณาหลักเกณฑ์ให้ชัดเจนถึงหลักเกณฑ์เงื่อนไขการปล่อยกู้และการชำระ เนื่องจากเป็นลูกหนี้รายย่อยและที่ผ่านมาให้การช่วยเหลือลูกหนี้ในกลุ่มนี้ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันลูกหนี้ที่อาจเข้าใจผิดว่าเป็นเงินช่วยเหลือโดยไม่ต้องชำระคืนจึงทำให้เกิดการค้างชำระ

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการศึกษาครั้งต่อไปอาจจะพิจารณาเพิ่มปัจจัยอื่นๆ ที่จะมีผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของลูกหนี้เพิ่มเติมเข้ามาในแบบจำลอง หรือเพิ่มกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาให้มากขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องแม่นยำมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรทำการศึกษาในด้านของตัวธนาคารเองด้วย ว่าพนักงานขาดความรู้ความชำนาญในการให้สินเชื่อ การเพิ่มอัตราดอกเบี้ยทำให้เงินงวดปรับเพิ่มขึ้น ระบบบริหารหนี้ฯ ไม่มีประสิทธิภาพมากพอ ธนาคารเร่งปล่อยสินเชื่อ นโยบายเอื้อต่อหนี้ค้างชำระ หรืออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความครอบคลุม สามารถอธิบายการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ได้อย่างถูกต้องและชัดเจนมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2564). รายงานผลการสำรวจภาวะและแนวโน้มสินเชื่อ ไตรมาส 2 ปี 2564. สืบค้น 5 กันยายน 2564. จาก <https://www.bot.or.th/content/dam/bot/documents/th/thai-economy/econ-publication/credit-conditions-report/LoanSurvey-TH-2564-Q2.pdf>.
- ธนาคารออมสิน. (2564). ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ. สืบค้น 5 กันยายน 2564. จาก <https://www.gsb.or.th/media/2019/07/รายงานการประเมินผลฯ-ไตรมาส-4-60.pdf>.
- _____. (2564). รายงานการพัฒนาย่างยั่งยืน ประจำปี 2563. สืบค้น 5 กันยายน 2564. จาก <https://www.gsb.or.th/media/2021/07/GSB-page-final.pdf>.
- _____. (2564). รายงานประจำปี 2563. สืบค้น 5 กันยายน 2564. จาก <https://www.gsb.or.th/media/2021/05/GSB-annual-report-2020-compressed-1.pdf>.
- _____. (2564). รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานและงบประมาณธนาคารออมสิน ณ สิ้นปี 2563. สืบค้น 5 กันยายน 2564. จาก https://www.gsb.or.th/media/2021/03/CFO_ITA_Q4-63-1.pdf.
- ปัทมา คูทอง. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดของธนาคารออมสิน : กรณีศึกษา ธนาคารออมสิน เขตกรุงเทพมหานคร. (เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).
- ฝ่ายยุทธศาสตร์ธนาคาร ธนาคารออมสิน. (2564). รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานและงบประมาณธนาคารออมสิน ณ ไตรมาส 4 ปี 2562. สืบค้น 5 กันยายน 2564. จาก https://www.gsb.or.th/media/2020/03/CFO_ITA-Q4-62-1.pdf.
- วนิดา จันทวงศ์. (2550). ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้สินเชื่อเคหะธนาคารออมสิน เขตเชียงใหม่ 2. (บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2564). สถาบันการเงินเฉพาะกิจ (Specialized Financial Institutions: SFIs). สืบค้น 5 กันยายน 2564. จาก <https://www.1213.or.th/th/aboutfcc/financeservices/Pages/SFIs.aspx>.
- รายงานนโยบายและยุทธศาสตร์ ธนาคารออมสิน. (2564). รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการและงบประมาณ ณ ไตรมาส 1 ปี 2564. สืบค้น 5 กันยายน 2564. จาก <https://www.gsb.or.th/media/2021/05/การดำเนินงานตามแผนการใช้จ่ายงบประมาณ-ไตรมาส-1-2564.pdf>.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: an introductory analysis*. New York: Harper & Row.